

אבל מכל מקום הוקשה לי קושיא חזקה במה שכתב הרשב"א ז"ל בחדושו וז"ל נמצא פסק הלכה לענין טעם כעיקר וכו' ואם יגזור ה' עוד אוסיף שנית ידי ואעיין באותן הסוגיות ואעמיק העיון בהם וכעת תו לא מידי נאם הצעיר יוסף ן' לב.

שאלה קד

אשה שנתקדשה. ואומרת אח"כ לבעלה שקודם נתקדשה לאחר. אם נאמנת במיגו דאי בעי

אמרה גרשתני ובענין עדות בשטר בקדושין אי הוי קדושין

הטורים [אה"ע] בסימן מ"ח דאפילו לשוויי נפשה חתיכה דאיסורה לאו כל כמינה שכתב ז"ל מעשה באחד שאמר קדשתי אחות אשתי בפני פלוני ופלוני קודם שקדשתי את אשתי ולא גרשתיה והרי היא נשואה ויש לה בנים וכתב כ"ת שאינו נאמן לאוסרה על בעלה כל זמן שלא יביא עדים ואפי' תאמר אמת שקדשתי אינה נאמנת לאסור עצמה על בעלה ואפילו יביא עדים שקדש' אם היה הוא בחופה אחות אשתו מותרת לבעלה כיון שנתקדשה לפניו שהאשה שנתקדש' לאחר בפני בעלה הווי קדושין וזה אסור באשתו כיון שאמר שקדש לאחותה תחלה ואסור בקרובות שתיהן עכ"ל.

ונראה לכאור' דדברי הרא"ש סותרות זו לזו וצריך לפרש ולומר דמאי דקאמר שאינו נאמן לאסור עצמ' על בעלה היינו שאם יבא עליה לא יש לו איסור בדבר והאיסור לעצמה משו' דשוות' נפשה חתיכ' דאיסורא ומה מנראה [שנראה] לכאורה שהיא נאמנת במיגו דהיא אמרה גרשתני יש לדחות ולומר דהויא שגו [מגו] דעזה ומיגו דעזה לא הויא ולא מידי וכדאמרי' בכמה דוכתי מפני מה אמרה תורה מודה במקצת הטענ' ישבע ואמאי אינו נאמן במיגו דכופר הכל ומשני חזקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו ודכותה בנדון דידן דלא אמרינן דנאמנת לומר נתקדשתי קודם לכן במיגו דאי בעיא אמרה גרשתני ותו לא מידי בזאת החקירה.

והאמת אומר לכבוד כי לאפס פנאי מרוב הטרדות מעול עיון החברים מעייני' וחשובים ויודעי דעת ומביני מדע גם אני טרוד מכמה פסקי' מארץ מרחקים לא היה לי שעת הכושר להעמיק העיון כראוי בהנהו תרי סוגיי מפ' אלו עוברין ומפ' כל הבשר דשייכי לנדון דידן

גדרשתי לאשר שאלוני בפלוגת' דרבוותא בעיר ואם בישראל וכתבתי כמה חקירו' רבו כמו רבו ועתה אני בא לכתוב בזה הקונט' קצת מאותם החקירות החקירה הראשונה באשה שנתקדשה קדושין גמורים ואמרה בפניו שקודם לכן נתקדשה לאחר אם היא נאמנת במיגו דאי בעי אמרה גרשתני ולא מצאתי דבר זה מפורש כי אם בתשובות הרא"ש שכתב וז"ל ואפי' אם היתה מוד' בפירוש שקבלה קדושין ממנו לאו כל כמינה לאסור עצמה על אותו שקדשה כבר ולא היה שם איסור אם היה בא עליה אלא דהוה אמרי' דשויתא לעצמה חתיכה דאיסורא דהרי אמרה שהיא אשתו ולא ספינן לה איסורא ויוציאנה בגט בלא כתובה ע"כ גם מדברי הרמב"ם יוכל המעיין להבין דלא כל כמינה להפקיע עצמה מאותו שנתקדש' קדושין גמורים שהרי כתב וז"ל אמרה מקודשת אני ולאחר זמן עמדה וקדשה עצמה אם נתנה אמתלא לדבריה ואמרה מפני כך וכך אמרתי בתחלה שאני מקודשת וראינו בדבריה ממש הרי זו מותרת לשני ואם לא נתנה אמתלא או שנתנה ואין בה ממש הרי זו אסור' וקדושי שני קדושי ספק לפיכך נותן לה גט ותהיה אסורה עליו ועל הכל עד שיבא ארוסה עכ"ל הא קמן דאפי' קודם שנתקדשה לאו כל המינה לאסור את עצמה שלא יחולו קדושין כלל שתתקדש מכאן ולהבא אלא שקדושי שני קדושי ספק ונדון דידן דכותא היא ואפשר דכל דכן הוא ולכאורה היה נראה מאותו המעשה שכתב